

Vergaderjaar 2022–2023

26 448

Structuur van de uitvoering werk en inkomen (SUWI)

Nr. 717

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID EN VOOR ARMOEDEBELEID, PARTICIPATIE EN PENSIOENEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 juni 2023

Beleid staat of valt met de uitvoering ervan. De uitvoering bepaalt ook mede hoe burgers aankijken tegen de overheid. Zicht op de uitvoering en de dilemma's die spelen in de uitvoering, is daarom van groot belang. De Stand van de uitvoering en knelpuntenbrieven leveren daaraan een belangrijke bijdrage.

Hierbij bieden wij uw Kamer de Stand van de uitvoering sociale zekerheid en de knelpuntenbrieven van UWV, de SVB en de Landelijke Cliëntenraad (LCR) aan. Met de Stand van de uitvoering informeren wij uw Kamer twee keer per jaar over wat er speelt in de uitvoering van de sociale zekerheid. Met de knelpuntenbrieven geven UWV, de SVB en de LCR inzicht in de knelpunten waar burgers en professionals in de uitvoering tegenaanlopen in wet- en regelgeving. Wij zijn UWV, de SVB en de LCR erkentelijk voor het delen van deze knelpunten en nemen deze signalen serieus.

Samen met UWV, de SVB en de LCR zetten wij ons in om stappen te zetten binnen de sociale zekerheid, zodat ons beleid werkt vóór mensen. Dit doen we door de mens en de bedrijven centraal te zetten in ons beleid én in de uitvoering. De keuzes en dilemma's die hierbij een rol spelen, worden inzichtelijk gemaakt via de Stand van de uitvoering en de knelpuntenbrieven. Als we reflecteren op de Stand van de uitvoering en de knelpuntenbrieven, zien we dat deze instrumenten de afgelopen jaren hebben bijgedragen aan een versterkte samenwerking tussen uitvoering, beleid en politiek. Het delen van keuzes en dilemma's bevordert een goede dialoog. Een voorbeeld hiervan zijn de rondetafelgesprekken tussen de publieke dienstverleners en uw Kamer. Dit draagt bij aan meer begrip voor de uitvoering. En door met elkaar in gesprek te (blijven) gaan, wordt gewerkt aan het oplossen van concrete knelpunten.

De knelpuntenbrieven helpen ons om het beleid van SZW beter aan te laten sluiten op wat burgers nodig hebben. Ook maken de brieven inzichtelijk wat de uitvoering nodig heeft om haar taak goed te vervullen. Een aantal knelpunten dat direct effect heeft op burgers is inmiddels aangepakt. Zo wordt de korting op de AOW als gevolg van premieschuld afgeschaft. Ook sturen we u rond de zomer een wetsvoorstel dat het voor de SVB mogelijk maakt om dubbele kinderbijslag zonder aanvraag toe te kennen voor kinderen met een WLZ-indicatie. Verder kan UWV inmiddels gegevens van cliënten delen met gemeenten voor hulp bij schulden en re-integratie-instrumenten inzetten voor IVA- en Wajong DGA-gerechtigden op hun verzoek.

De nog openstaande knelpunten zijn complex en blijven onderwerp van gesprek. Het nader onderzoeken en opvolgen van de knelpunten heeft dan ook onze hoogste prioriteit. Samen met UWV, de SVB en de LCR blijven we ons inzetten om deze knelpunten weg te nemen waar dit kan. Dit kunnen we niet zonder uw Kamer. Graag gaan we daarom met uw Kamer in gesprek over deze knelpunten.

UWV en de SVB hebben de dringende oproep gedaan om samen wet- en regelgeving te vereenvoudigen, zodat de toekomstbestendigheid van een begrijpelijke en toegankelijke publieke dienstverlening aan mensen kan worden gegarandeerd. Dit sluit ook aan bij de boodschap van de Staat van de Uitvoering die uw Kamer begin dit jaar heeft ontvangen. We werken gezamenlijk aan vereenvoudiging, onder andere door middel van de Vereenvoudigingsagenda sociale zekerheid, die als bijlage bij deze Stand van de uitvoering is gevoegd.

In de Stand van de uitvoering komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- *Continuïteit van de organisaties.* In dit hoofdstuk gaan we in op aspecten die van invloed zijn op de continuïteit van de uitvoeringorganisaties. De komende periode vragen de krappe arbeidsmarkt in combinatie met grote veranderingen in de ICT veel aandacht.
- *Dienstverlening.* In dit hoofdstuk beschrijven we de ontwikkelingen in de dienstverlening van UWV en de SVB. Er vinden positieve ontwikkelingen plaats. Zo zijn er al meerdere gezamenlijke loketten geopend en hebben ze beiden hun dienstverlening in tijden van crises snel passend gemaakt voor onder andere de repatrieerden uit Sudan en de slachtoffers van de aardbevingen in Turkije en Syrië. Daarnaast komen specifieke onderwerpen naar voren zoals rechterlijke uitspraken over het uitzendbeding en het kinddomein.
- *Handhaving.* In dit hoofdstuk gaan we in op alle ontwikkelingen rondom handhaving door UWV en de SVB, waaronder de risicoscans, export WW en preventie. Voor de risicoscan «verblijf buiten Nederland» werkt UWV aan een aangepaste werkwijze om de verwerking van gegevens aan te laten sluiten op de wettelijke vereisten. Daarnaast is de doorlichting van de Wajong op misbruikrisico's recent afgerond. Deze vindt u in de bijlage bij deze brief. Via een breed extern onderzoek worden de verschillende wetten die UWV uitvoert successievelijk doorgelicht op misbruikrisico's. De vervolgstap voor de Wajong is dat de verschillende risico's worden gewogen en geprioriteerd. Vervolgens wordt bezien of er aanvullende beheersmaatregelen nodig zijn.
- *Kansen en risico's gegevensuitwisseling.* In dit hoofdstuk lichten we de voortgang van een aantal aspecten rond gegevensuitwisseling toe, zoals Innovatie Gegevensuitwisseling in de Sociale Zekerheid (IGS) en proactieve dienstverlening. Op dit moment wordt onderzocht hoe het proactief toekennen van inkomensregelingen voor mensen die daar recht op hebben, verankerd kan worden als overheidstaak in de Wet SUWI.

- *Knelpuntenbrieven wet- en regelgeving 2023.* Wij geven hier een reactie op de knelpuntenbrieven van UWV, de SVB en de LCR. Daarnaast geven we de voortgang aan van de knelpunten die in 2021 en 2022 zijn gedeeld.

Kortom, UWV en de SVB weten successen te halen in de dienstverlening ondanks krapte op de arbeidsmarkt en grote ICT-opgaven. We hebben gezamenlijk stappen gezet in het oplossen van knelpunten. Het sociale zekerheidsstelsel blijft in beweging. Samen met de vereenvoudigingsopgave onderstreept dit het belang van instrumenten als de Stand van de uitvoering en de knelpuntenbrieven om de samenwerking tussen beleid, uitvoering en politiek blijvend te versterken.

Als bijlage bij de Stand van de uitvoering bieden wij uw Kamer hierbij ook de Vereenvoudigingsagenda sociale zekerheid 2023, de uitkomsten van de doorlichting van de Wajong op misbruikrisico's en beleidsinformatie over de export WW.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
C.E.G. van Gennip

De Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen,
C.J. Schouten